

Leiðbeiningar til höfunda ritrýndra fræðigreina

Það er Tímariti hjúkrunarfræðinga kappsmál að birta vel unnar og áreiðanlegar greinar sem innihalda nýjungar og eru mikilvægar fyrir hjúkrunarfræðinga og annað heilbrigðisstarfsfólk við ákvarðanir um starfshætti, rannsóknir og stefnumótun. Fræðigreinar geta verið rannsóknargreinar, yfirlitsgreinar eða kenningagreinar, þ.e. greinar sem á ítarlegan hátt fjalla um þróun þekkingar í hjúkrun, hvort heldur sem er um hjúkrunarstarfið, -stjórnun, -kennslu, -rannsóknir eða stefnumótun í hjúkrunar- og heilbrigðisþjónustu. Lögð er áhersla á beitingu margvíslegra rannsóknaraðferða, fjölbreytileika í fræðilegum efnistöfum og vönduð vinnubrögð. Fræðigreinar eru ritrýndar og áhersla er lögð á að þær standist vísindalegar kröfur.

Inngangur

Í þessum leiðbeiningum er lýst hvernig ganga skal frá handriti að fræðigreini sem óskað er eftir að fari í ritrýni hjá Tímariti hjúkrunarfræðinga. Handrit að fræðigreini skal að jafnaði ekki hafa birst annars staðar. Lagður er metnaður í að handrit sé vandað að efni, málfari og framsetningu.

Almennur frágangur fræðihandrits

Tímarit hjúkrunarfræðinga byggir að mestu leyti á leiðbeiningum í Handbók bandaríska sálfræðingafélagsins, APA (6. útgáfa), í tilvísun og meðferð heimilda. Þar er að finna gagnlegar leiðbeiningar um greinaskrif, framsetningu tölfræðigagna og rafræna heimildaskráningu. Eftirfarandi atriðum ber að fylgja við frágang fræðihandrits:

- Handritið í heild sinni ásamt texta í myndum, töflum og öðru efni sem því tilheyrir skal vera með 12 punkta Times New Roman lettri og tvöföldu línubili.
- Spássíur eiga að vera hefðbundnar (2,5 cm á hvern kant) og textinn vinstrijafnaður.
- Styttur titill handrits skal vera efst í hægra horni á öllum síðum (header) (hámark 50 slög).
- Blaðsíðutal skal vera neðst í hægra horni á öllum síðum (footer).
- Ekki skal vera inndráttur í upphafi efnisgreinar, það getur valdið erfiðleikum í umbroti.

Hámarksorðafjöldi greina er lýst í meðfylgjandi töflu og er þá átt við megintexta án forsíðu, útdráttar, taflna, mynda og heimilda. Að öllu jöfnu skulu handrit ekki innihalda fleiri en sex töflur og myndir samtals. Hámarkslengd á einnig við um handrit samþykkt til birtingar. Viðbrögð við athugasemdum ritrýna eiga því ekki að leiða til lengingar handrits umfram hámarksorðafjölda.

	Hámarksorðafjöldi megintexta	Útdráttur	Myndir og töflur	Fjöldi heimilda
Ritrýnd fræðigreini, meginleg rannsókn	3 500	300 orð	6	35
Ritrýnd fræðigreini, eigindleg rannsókn	5 000	300 orð	6	35
Kerfisbundin fræðileg samantekt, yfirlitsgreini, kenningagreini	5 000	300 orð	6	50

Uppsetning

Stig fyrirsagna
(athugið að setja ekki punkta í fyrirsögnum)

MIÐJUSTILLT FYRIRSÖGN MEÐ UPPHAFSSTÖFUM

(1. stig, heiti greinar, 14p)

FEITLETRUÐ FYRIRSÖGN, upphafsstafir
(2. stig, kaflaheiti, 12p)

Skáletruð feitletruð fyrirsögn með upphafsstaf
en annars litlum bókstöfum
(3. stig, millifyrirsögn, 12p)

1. stigs fyrirsögn er sú sama og er á titilblaði. Ekki er gert ráð fyrir meira en þremur stigum fyrirsagna.

rannsóknar, einkennum þátttakenda, aðferð og rannsóknarsniði, markverðustu niðurstöðum og ályktunum. Útdráttur skal skrifaður með skýrum og einföldum stíl og skal geta staðið sjálfstætt.

- Útdráttur er settur fram með undirfyrirsögnum: Tilgangur, Aðferð, Niðurstöður og Ályktanir.
- Þrjú til fimm lykilorð skulu fylgja á íslensku og ensku skv. „Medical Subject Headings (MeSH)“, sjá <http://www.nlm.nih.gov/mesh/authors.html>. Íslensku lykilorðin koma strax undir útdrætti og ensku lykilorðin strax undir English Summary.
- Enskur útdráttur (300 orð) er bein efnisleg þýðing þess íslenska með fyrirsögninni **English Summary** og undirfyrirsögnunum: Aim, Method, Results og Conclusions. Þar þarf að koma fram **enskur titill** greinarinnar. Mikilvægt er að vanda til enska titilsins og lykilorða, þau eru notuð við vistun og til leitar í erlendum gagnasöfnum. Útdráttur á ensku er á annarri síðu handrits.

Tegundir fræðigreina

Fræðigreinar í Tímariti hjúkrunarfræðinga geta verið þrenns konar:

- Rannsóknargreinar.
- Kerfisbundnar fræðilegar samantektir eða yfirlitsgreinar.
- Kenningagreinar.

Rannsóknargreinar

1. **Titilsíða.** Titilsíðu á að merkja sérstaklega og hún á ekki að vera hluti af handriti.

Á titilsíðu eiga eftirfarandi upplýsingar að koma fram:

- Styttur titill handrits efst í hægra horni (header).
- Titill og undirtitill greinar (hámark 20 orð) miðjustilltir á efri hluta síðunnar. Titill er án skammstafana.
- Nöfn höfunda og vinnustaðir fyrir neðan titil. Nöfn höfunda eru án titla og prófgráða.
- Nöfn höfunda eins og þau eiga að koma fram í enskum útdrætti.
- Nafn þess höfundar sem er tengiliður vegna greinarinnar (e. corresponding author).
- Orðafjöldi greinar án útdráttar, taflna, heimildaskrár o.þ.h. (sjá töflu).
- Orðafjöldi íslensks og ensks útdráttar.
- Þakkarorð. Þau eru sett aftast í greinina að ritrýni lokinni.

2. **Útdráttur (300 orð).** Útdráttur á íslensku er á fyrstu síðu handrits.

- Ekki skal draga inn fyrstu línu. Greina skal frá tilgangi

3. **Inngangur.** Titill greinar er miðjusetur efst á síðu í handriti. Í inngangi er hnitmiðuð samantekt á bakgrunni rannsóknar og viðfangsefni hennar. Í inngangi skal leggja áherslu á fræðilegar forsendur rannsóknarinnar og hann skal tengjast með beinum hætti þeim rannsóknarspurningum sem fjallað verður um. Inngangurinn er að jafnaði skrifaður í *nútið* vegna þess að verið er að vísa til rannsóknarviðfangsefnisins og stöðu mála í upphafi rannsóknarvinnunnar. Oft fer vel á því að enda inngang á markmiði eða rannsóknarspurningu.

4. **Aðferð.** Þessi kafli er ritaður í *þátið* og lýsir hann því hvernig að rannsókninni var staðið aðferðafræðilega séð. Gera þarf góða grein fyrir vali og annmörkum á úrtaki. Gera þarf grein fyrir mælitækjum eða spurningalistum og þeim breytum sem fjallað er um í rannsókninni ef um meginlega rannsókn er að ræða. Lýsa skal framkvæmd rannsóknar á þann hátt að aðrir gætu endurtekið hana. Skýra skal frá þeim leyfum, sem aflað var til rannsóknarinnar, og eftir atvikum siðfræðilegum álitamálum. Geta skal hvaða tölfræðiaðferðum var beitt við úrvinnslu ef um meginlega rannsókn er að ræða. Ef um eigindlega aðferð er að ræða skal lýsa aðferðinni og lítilllega hugmyndafræðilegum bakgrunni hennar.

Eftirfarandi millifyrirsagnir eru oftast notaðar:

- Aðferð.
- Þátttakendur eða úrtak.
- Mælitæki eða spurningalistar (megindleg) eða gagnasöfnunaraðferð (eigindleg).
- Framkvæmd.
- Siðfræði.
- Réttmæti og áreiðanleiki.
- Gagnagreining.

5. **Niðurstöður.** Niðurstöðukaflinn skal ritaður í *þátíð* og þar er skýrt frá niðurstöðum út frá tilgangi, rannsóknarspurn-ingum eða -tilgátu (ef við á). Fram eiga að koma heiti töl-fræðiprófa og marktæknimörk skulu koma fram innan sviga (ef við á). Töflur og myndir eiga að geta staðið sjálf-stætt og ber að varast að endurtaka í megintexta það sem kemur fram í töflu eða mynd. Heiti taflna og mynda skulu vera lýsandi fyrir niðurstöðurnar sem þar eru kynntar, einnig skal leitast við að hafa myndir skýrar.
6. **Umræða.** Í umræðukaflanum eru mikilvægustu niður-stöður ræddar og túlkaðar. Forðast ber að endurtaka niður-stöður. Getu skal í hverju styrkur og takmarkanir rann-sóknarinnar felast. Dregin skal ályktun í samræmi við rannsóknarniðurstöður og fræðilegan bakgrunn.
7. **Hagnýting rannsóknarniðurstaðna** er birt á forsíðu grein-arinnar undir yfirskriftinni: „Hvers vegna ættir þú að lesa þessa grein?“ með stuttum, hnitmiðuðum punktum um eftirfarandi fjögur atriði sem koma fram í rannsóknar-niðurstöðunum. Hvert atriði skal vera að hámarki ein setning:
- Hvaða nýjungar koma fram í niðurstöðum þessarar rannsóknar?
  - Hvernig má hagnýta niðurstöður rannsóknarinnar í hjúkrun eða íslenskri heilbrigðisþjónustu?
  - Hvaða þekkingu bæta niðurstöður þessarar rannsóknar við hjúkrunarfræði?
  - Hver geta áhrif rannsóknarinnar orðið á störf hjúkr-unarfræðinga?
8. **Þakkir** eru færðar vegna sérstakrar aðstoðar við til dæmis gagnasöfnun, fjármögnun, úrvinnslu og aðstöðu. Í hand-ritinu skulu þakkir vera á titilsíðu því þar koma oft fram persónugreinanlegar upplýsingar. Ritstjóri færir þakkarorð á réttan stað við lokafrágang fyrir birtingu.
9. **Neðanmálsgreinar** eru annars vegar skýringar eða athuga-semdir við töflur og myndir og hins vegar útskýringar eða áherslur við meginmál greinarinnar.
10. **Viðauki**, ef við á, byrjar á nýrri síðu.
11. **Heimildaskrá** byrjar á nýrri síðu með fyrirsögninni Heim-ildir. Heimildir í heimildaskrá eru í stafrófsröð höfunda. Allar heimildir, sem vísað er til í handritinu, verður að skrá í heimildaskrá og eingöngu þær heimildir. Því er mikil-vægt að samlesa texta við heimildaskrá. Fylgja skal reglum Tímarits hjúkrunarfræðinga um tilvísanir og heimilda-skrá.
12. **Töflur.** Töflur skulu koma á eftir heimildaskrá og aðeins ein tafla á hverri síðu. Í texta handritsins ber að tilgreina hvar höfundur ætlast til að tafla sé staðsett. Númer og lýsandi titill töflu skal standa fyrir ofan töfluna. Töflur úr

Excel eða sambærilegu forriti þarf að setja inn þannig að hægt sé að vinna með töflurnar í umbroti (ekki sem mynd). Númer töflu skal vera feitletrað en ekki töflutexti, sbr. **Tafla 1.** Heiti

13. **Myndir.** Myndir skulu koma á eftir töflum og aðeins ein mynd á hverri síðu. Höfundur tilgreinir æskilega staðsetn-ingu myndar í texta handritsins. Númer og lýsandi titill myndar skal standa **undir** mynd. Einnig þarf að skila myndum í frumgerð, prentttækar í fullri upplausn JPG 300 punkta og með birtingarleyfum réttthafa. Númer myndar skal vera feitletrað en ekki myndatexti, sbr. **Mynd 1.** Heiti

Kerfisbundnar fræðilegar samantektir og yfirlitsgreinar

Í Handbók Sálfræðiritsins og Handbók í aðferðafræði rann-sókna (Sigríður Halldórsdóttir, 2013) er umfjöllun um hvernig setja skal fram kerfisbundnar fræðilegar samantektir og yfir-litsgreinar. Fylgja skal eftir atvikum ábendingum sem þar koma fram.

Almennt skal fylgja leiðbeiningum um ritun fræðigreinar hér að ofan en eftirfarandi þætti ber sérstaklega að hafa í huga:

Kerfisbundin fræðileg samantekt

Aðferðafræði

- Beita skýrum og vel afmörkuðum þátttöku- (val-) og útilokunarskilyrðum.
- Lýsa leitaraðferð nákvæmlega.
- Gefa upplýsingar um leitarorð (MeSH) og tímasetningu leitar.
- Kynna takmarkanir á vali greina, t.d. eftir tungumáli, rannsóknarsniði eða útgáfutíma.
- Tiltaka alla gagnagrunna sem leitað var í, greina frá ef notaðar voru óbirtar greinar eða bækur.
- Hafa í huga umfang greina og lýsa annmörkun á vali greina.
- Greina frá hverjir sáu um úrvinnslu og greiningu gagna.
- Lýsa vafaatriðum og úrlausnum ef upp kom ágreiningur um efnið.
- Lýsa og færa rök fyrir tölfræðiaðferðum ef við á.
- Tilgreina fjölda greina sem uppfylltu leitarskilyrði og hve margar þeirra voru teknar í samantektina.

Niðurstöður — umræður

Markmið niðurstaðna er að svara tilgangi eða rannsóknar-spurningum samantektar.

- Setja fram niðurstöður á skýran hátt.
- Gefa lýsandi yfirlit yfir greinarnar í samantektinni.
- Nota gjarnan flæðirit til að skýra niðurstöður leitar.
- Leggja mat á vísindalegt gildi og gæði rannsókna með kerfisbundnum hætti.

- Gera skýran samanburð á breytum sem rannsakaðar voru, t.d. í töflu.
- Draga ályktanir í rökréttu samræmi við vísindalegt gildi greina í samantekt.
- Fjalla um tölulegar niðurstöður með vísan í tölfræðigreiningu ef viðeigandi er.
- Athuga hvort niðurstöður eru best kynntar í töflu, línu-riti eða mynd eða í texta.
- Fjalla um hagsmunaráreksra í greinum, sem notaðar voru, og í samantektinni.

Ályktanir

- Draga rökréttar ályktanir í eðlilegu samræmi við niðurstöður.
- Gera styrkleika og veikleika samantektarinnar góð skil (t.d. birtingahlutdrægningu).

Yfirlitsgreinar

- Yfirlitsgreinar geta fjallað um margvísleg viðfangsefni innan hjúkrunar en lögð er sérstök áhersla á að þær höfði til klínískra hjúkrunarfræðinga og nemenda í grunn- eða framhaldsnámi í hjúkrunarfræði.
- Markmiðið með yfirlitsgrein skal vera að miðla gagnreyndri þekkingu og vekja áhuga og skilning lesandans á efninu.
- Yfirlitsgrein skal skipt í **inngang**, sem endar með skýrt afmörkuðu markmiði greinarinnar og **meginmál** sem hefur titil og millifyrirsagnir við hæfi. Greininni skal síðan ljúka með **lokaorðum**, sem draga fram niðurstöður eða það helsta sem höfundar vilja koma á framfæri, og **ályktunum** þar sem dregnar eru rökréttar ályktanir í eðlilegu samræmi við niðurstöður.
- Greinin er byggð á ritrýndum og gagnreyndum (e. evidence-based) heimildum.
- Við ritun yfirlitsgreina skal nota kjarngott og skiljanlegt málfar og forðast torskilin fagorð.
- Framsetning efnis skal vera áhugaverð og auðskilin.

Kenningagreinar

Kenningagrein fjallar um kenningu, líkan eða skilgreiningu á fræðilegu hugtaki (e. concept analysis). Uppbygging og framsetning slíkra greina er með líkum hætti og í öðrum rannsóknargreinum þó að nauðsynlegt geti verið að víkja frá framsetningu. Á eftir hefðbundnum inngangi ætti að koma gagnrýnin, greinandi umfjöllun um efnið. Í stað niðurstaðna er sett fram samantekt á helstu ályktunum. Að jafnaði eru undirfyrirsagnir fleiri í þessum greinum til að gera umfjöllunina skilmerkilegri. Bent er á umfjöllun um kenningagreinar í Handbók Sálfræðiritisins og Handbók í aðferðafræði rannsókna (Sigríður Halldórsdóttir, 2013).

Frágangur heimilda

Við handritsgerð þurfa höfundar að fylgja reglum Tímarits hjúkrunarfræðinga en þær byggjast á Gagnfræðakveri handa háskólanemum (Friðrik H. Jónsson og Sigurður J. Grétarsson, nýjasta útgáfa), Ritveri Menntavísindasviðs Háskóla Íslands og Handbók bandaríska sálfræðingafélagsins (í þessum leiðbeiningum kölluð APA, nýjasta útgáfa). Í þessum ritum má finna ítarlegar leiðbeiningar um uppsetningu handrita, gagnlegar ábendingar um vinnubrögð við skrif og heimildaskráningu.

Tilvísanir í heimildir í texta

Frá reglum Bandaríska sálfræðingafélagsins (APA) um tilvísanir og heimildaskrá er gerð undantekning er varðar heimild með fleiri en **tveimur** höfundum, sjá neðar. Hér eru tilgreindar algengustu gerðir tilvísana og heimilda.

Bein tilvitnun í texta

Í grein um meðferð verkja hjá fyrirburum og fullburða nýburum segja höfundar: „Meðhöndlun verkja hjá börnum er mikilvæg bæði siðferðilega og vegna þeirra lífeðlislegu áhrifa sem verkir hafa á líkamsástand, bata og líðan barnsins ...“ (Rakel Björg Jónsdóttir og Guðrún Kristjánsdóttir, 2003, bls. 21). Þannig leggja höfundar áherslu á mikilvægi þess að hjúkrunarfræðingar veiti verkjum barna og verkjameðferð meiri athygli.

Eða

Rakel Björg Jónsdóttir og Guðrún Kristjánsdóttir (2003) leggja áherslu á mikilvægi þess að hjúkrunarfræðingar veiti verkjum barna og verkjameðferð meiri athygli þegar þær segja að „meðhöndlun verkja hjá börnum [sé] mikilvæg bæði siðferðilega og vegna þeirra lífeðlislegu áhrifa sem verkir [hafi] á líkamsástand, bata og líðan barnsins ...“ (bls. 21).

Óbein tilvísun í texta

Rannsóknir á fyrirburum og fullburða nýburum, sem leggjast inn á sjúkrahús, benda til þess að þeir verði títt fyrir sársaukafullum inn gripum (Barker og Rutter, 1995).

Eða

Niðurstöður rannsóknar Barker og Rutter (1995) benda til þess að börn á nýburagjörgæslu verði títt fyrir sársaukafullum inn gripum.

Vísad í fleiri en eina heimild í sama sviga

Þegar vísad er í fleiri en eina heimild í sama sviga eru þær aðgreindar með semikommu. Höfundur á að jafnaði ekki að þurfa að vísa í fleiri en þrjár heimildir til að styðja mál sitt hverju sinni.

Íslenskar heimildir

Þegar vísad er í íslenskar heimildir í texta er skírnar- og föðurnafns/eftirnafns höfundar getið.

Erlendir höfundar

Eingöngu er getið eftirnafns höfundar erlendra verka.

- **Fleiri en eitt verk sama höfundar**
Þegar vísað er í fleiri en eitt verk sama höfundar er höfundarnafnið skrifað einu sinni og ártöl verka í tímaröð, frá elsta til nýjasta verks, og komma sett milli ártala. Dæmi: (Helga Bragadóttir, 2001, 2002). Eða: Helga Bragadóttir (2001, 2002).
- **Fleiri en eitt verk sama höfundar útgefin á sama ári**
Þegar vísað er í fleiri en eitt verk sama höfundar og verkin gefin út sama árið eru verkin aðgreind með litlum bókstaf strax á eftir ártalinu. Dæmi: (Clarke-Steffen, 1993a, 1993b). Eða: Clarke-Steffen (1993a, 1993b).
- **Tveir höfundar með sama eftirnafn**
Þegar vísað er í tvo erlenda höfunda með sama eftirnafn eru upphafsstafir skírnarnafna notaðir í tilvísun í texta til að aðgreina höfunda. Dæmi: A. L. Mathur (1999) og S. E. Mathur (1998). Eða: (A. L. Mathur, 1999; S. E. Mathur, 1998).
- **Verk sem hefur verið birt rafrænt**
Þegar verk hefur verið birt á vefnum en bíður prentunar er vísað í nafn og ártal með hefðbundum hætti en athugasemd um fyrirframbirtingu kemur svo fram í heimildaskrá, sjá neðar.
- **Verk sem bíður birtingar**
Þegar vísað er í verk sem bíður birtingar er ekkert ártal skráð en „í prentun“ sett í stað ártals. Dæmi: (Helga Bragadóttir, í prentun).
- **Fleiri en tveir höfundar**
Þegar vísað er í verk fleiri en tveggja höfunda skal eingöngu skrifa nafn fyrsta höfundar og síðan „o.fl.“. Dæmi: (Williams o.fl., 2003). Eða: Williams og félagar (2003). Athugið að hér er vikið frá reglum APA-kerfisins.
- **Margar heimildir í sama sviga**
Þegar vísað er í nokkrar heimildir í sama sviga skal heimildum raðað eftir stafrófsröð. Dæmi: (Albert, 2009; Lord, 1998; Wilson, 2007).
- **Handbók án tilgreinds höfundar**
Þegar vísað er í handbók sem hefur engan höfund er nafn þess fyrirtækis eða stofnunar, sem gefur verkið út, skráð sem höfundarnafn. Ef nafn er langt má nota skammstöfun í seinni tilvísunum og er þá skammstöfunar getið í hornklofa í fyrstu tilvísun. Dæmi: (American Psychological Association [APA], 2010).
- **Bók án höfundar eða ritstjóra**
Þegar vísað er í bók sem hefur engan höfund og engan ritstjóra er titill verksins skráður sem nafn. Dæmi: (Biblían, 2007).
- **Blaðagrein**
Þegar vísað er í blaðagrein þar sem höfundar er ekki getið

er titill greinarinnar eða fyrstu orð titilsins sett í stað höfundarnafns og gæsalappir hafðar beggja vegna. Dæmi: („Reykjavíkurbref“, 2012).

- **Óbein heimild, ekki frumheimild**
Þegar vísað er í óbeina heimild, ekki frumheimild, er beggja heimilda getið í tilvísun og síðari heimild sett í heimildaskrá. Dæmi: (Gamel o.fl., tilvísun í van Meijel, 2003). Eða: Í rannsókn Gamel og féлага kom fram ... (van Meijel, 2003).
- **Bókarkafli í ritstýrðri bók**
Þegar vísað er í bókarkafli í ritstýrðum bókum er tilgreindur höfundur þess kafa sem vísað er í. Dæmi: (Astrid Margrét Magnúsdóttir o.fl., 2003). Eða: Astrid Margrét Magnúsdóttir og félagar (2003).
- **Lög og reglugerðir**
Þegar vísað er í reglugerðir og lög er lagaheitis og númers getið í fyrsta skipti en síðan eingöngu lagaheitis. Dæmi: (Lög um Háskóla Íslands nr. 77/1979) og síðan (Lög um Háskóla Íslands).
- **Munnleg heimild, fyrirlestur**
Þegar vísað er í munnlega heimild eða fyrirlestur er heimildarmanns/-manna eingöngu getið í tilvísun og ekki í heimildaskrá. Dæmi: (Guðmundur Jónmundsson, munnleg heimild, 14. febrúar 2008). Eða: J. Felkner (munnleg heimild, 22. mars 2007).

Heimildaskrá

Í erlendum greina- eða bókanöfnum á stór stafur eingöngu að koma í fyrsta orði, síðan á allt að vera með litlum staf, nema á eftir tvíþingi (nema almennar stafsetningarreglur þess máls segi annað). Rita skal nafn útgáfustaðar og ef til vill útgefanda á íslensku ef hægt er. Dæmi: Kaupmannahöfn, Háskólinn í Iowa. Nöfnum einstakra ríkja í Bandaríkjunum er öllu jöfnu sleppt. Ef nauðsynlegt þykir að ríkisnafnið komi fram skal það ritað fullum stöfum.

Tímaritsgreinar, skýrslur o.fl. eru nú iðulega sóttar á internetið. Ef skjalið hefur birst á prenti og rafræna útgáfan er nákvæmt afrit er ekki nauðsynlegt að gefa upp vefslóð. Aldrei er gefið upp í hvaða gagnagrunn skjalið var sótt. Hins vegar á að gefa upp doi (e. digital object identifier) ef skjalið hefur fengið slíkt númer. Samkvæmt APA (2010) þarf ekki lengur að gefa upp dagsetningu hvenær skjalið var sótt. Dæmi um mismunandi heimildir í heimildaskrá má sjá í ramma. — Athugið að hér er vikið frá framsetningu í Gagnfræðakverinu og samkvæmt Ritveri Menntavísindasviðs Háskóla Íslands með því að setja kommu á undan „og“. Skammstöfuðu nöfnin eru innfelldir liðir (innskot) og slíka liði á samkvæmt íslenskum greinarmerkjarreglum að afmarka með kommu báðum megin (þ.e. fyrir framan og aftan).

Tímaritsgreinar

Rakel Björg Jónsdóttir og Guðrún Kristjánsdóttir. (2003). Sykurlausn í munn við verkjum hjá fyrirburum og fullburða nýburum. *Tímarit hjúkrunarfræðinga*, 79(5), 20–27.

Rankin, N., Williams, P., Davis, C., og Girgis, A. (2004). The use and acceptability of a one-on-one peer support program for Australian women with early breast cancer. *Patient Education and Counseling*, 53(2), 141–146; doi:10.1016/S0738-3991(03)00142-3

Tímaritsgreinar í prentun

Bragadóttir, H. (í prentun). Providing care to parents of children diagnosed with cancer. *Pediatric Nursing*.

Fyrirframbirtar tímaritsgreinar

Bragadóttir, H., Kalisch, B. J., Smáradóttir, S. B., og Jónsdóttir, H. H. (2014). Translation and psychometric testing of the Icelandic version of the MISSCARE Survey. *Scandinavian Journal of Caring Sciences*; doi: 10.1111/scs.12150

Óbirtar tímaritsgreinar

Adams, B. F. (2004). *Identifying the health care needs of vulnerable adolescents*. Óútgefið handrit.

Bækur

American Psychological Association. (2010). *Publication manual of the American Psychological Association* (6. útg.). Washington: American Psychological Association.

Bulechek, G. M., Butcher, H. K., og McCloskey Dochterman, J. (ritstj.). (2008). *Nursing Interventions Classification (NIC)* (5. útg.). St. Louis: Mosby.

Sæmundur Hafsteinsson og Jóhann Ingi Gunnarsson. (1990). *Sjálfstjórn og heilsa*. Reykjavík: Iðnskólaútgáfan — Iðnú.

Bókakafar í ritstýrðum bókum

Sóley S. Bender. (2013). Samræður í rýnihópum. Í Sigríður Halldórsdóttir (ritstj.), *Handbók í aðferðafræði rannsóknna* (1. útg.) (bls. 299–312). Akureyri: Háskólinn á Akureyri.

Bók sem hefur engan höfund

Biblían. (2007). Reykjavík: JPV útgáfa.

Ensk-íslensk orðabók. (1984). Reykjavík: Örn og Örlygur.

Skýrslur

Rafmagnsveitur ríkisins. (1999). *Nýjar leiðir í orkubúskap: Eru vindmyllur raunhæfur kostur fyrir Íslendinga?* Reykjavík: Rafmagnsveitur ríkisins.

Óbirt rit

Bragadóttir, H. (1997). *Self perceived needs of parents whose children are hospitalized*. Óbirt meistararitgerð: Háskólinn í Iowa.

Lög og reglugerðir

Lög um opinbera háskóla nr. 85/2008.

Blaðgreinar þar sem höfundar er getið

Berkowitz, A. D. (2000, 24. nóvember). How to tackle the problem of student drinking [bréf til ritstjóra]. *The Chronicle of Higher Education*, bls. B20.

Jón. L. Jónsson. (2003, 3. júlí). Um heima og geima. *Kvöldtíðindi*, bls. 30.

Blaðgreinar þar sem höfundar er ekki getið

The new health-care lexicon. (1993, ágúst/september). *Copy Editor*, 4, 1–2.

Vandamálum aldraðra fjölgar. (2003, 14. ágúst). *Kvöldtíðindi*, bls. 12.

Efni á internetinu

Reykjavíkurborg. (e.d.). *Umhverfisstefna Reykjavíkur*. Sótt á [http://www.rvk.is/reykjavik.nsf/Files/UmhverfisstefnaReykjavikur/\\$file/stefna3.doc](http://www.rvk.is/reykjavik.nsf/Files/UmhverfisstefnaReykjavikur/$file/stefna3.doc)

Þorsteinn Þorgeirsson. (2002, júlí). Um ávinning af ESB aðild. *Íslenskur iðnaður*. Sótt á <http://www.si.is/>

Zukerman, D. (2001). Linking research to policy to people's lives. *Analysis of Social Issues and Public Policy*, 1, grein 006. Sótt á <http://www.asapsssi.org/pdf/asap006.pdf>

Innsending greina

Handrit að fræðigreinum skulu send rafrænt á ritstjóri@hjukrun.is. Þegar grein er send inn skal fylgja bréf til ritstjórnar og upplýsingar um höfund/a.

Fylgibréf til ritstjórnar

Í bréfi til ritstjórnar skal höfundur:

- Gera grein fyrir ástæðum þess að greinin eigi erindi í tímaritið.
- Tilgreina öll leyfi, númer þeirra, s.s. Persónuverndar, Vísindasiðanefndar eða siðanefndar stofnunar eða stofnana.
- Tilgreina leyfi viðkomandi framkvæmdastjóra lækningar, yfirlækna eða annarra yfirmanna eftir því sem við á.
- Tilgreina hver er aðalábyrgðarmaður handrits eða ber ábyrgð á samskiptum við ritstjóra.
- Tillögur að þremur ritrýnum ásamt netföngum. Ef höfundar óska eftir að ákveðinn aðili ritrýni ekki handritið þá skal það tekið fram í fylgibréfi.

Upplýsingar um höfunda, yfirlýsing um framlag

(eyðublað aðgengilegt á vefsíðu tímaritsins)

- Fullt heiti, starfsheiti og vinnustaður, lærdómstitlar.
- Framlag hvers og eins höfundar.
- Staðfesting á að grein hafi ekki birst annars staðar.
- Leyfi fyrir töflum eða myndum sem birst hafa annars staðar, ef við á.
- Afsölu á birtingarrétti á efni greinar til blaðsins.
- Yfirlýsing um hagsmunatengsl eða að þau séu engin.

Ferli ritrýningar

Þegar handrit berst ritstjóra fær tengiliður, það er aðalábyrgðarmaður handrits, rafræna staðfestingu á móttöku þess. Ritstjóri gerir athugasemd við handrit ef leiðbeiningum hefur ekki verið fylgt eða það er ekki í samræmi við reglur tímaritsins. Höfundar fá tækifæri til að senda inn endurbætt handrit sem fellur að reglunum.

Handrit, sem fellur að reglum um ritrýndar greinar, er sent ritnefnd ritrýndra greina til ákvörðunar. Sé ritrýni ákveðin er handritið ritrýnt af tveimur óháðum ritrýnum hið minnsta. Ritrýnar njóta nafnleyndar gagnvart höfundum og höfundar gagnvart ritrýnum. Að ritrýni lokinni tekur ritnefnd ritrýndra greina ákvörðun um hvort handrit er tilbúið til birtingar, verður sent aftur til höfunda til lagfæringar eða því hafnað, byggt á álitu ritrýna. Þegar höfundar fá tækifæri til að lagfæra handrit og senda það inn aftur tekur ritnefnd ritrýndra greina afstöðu til þess hvort handritið fer aftur til ritrýna eða fer til birtingar eftir lagfæringarnar. Höfundar geta fengið annað tækifæri til lagfæringa eftir ritrýni og ákvörðun um birtingu er þá tekin byggð á álitu ritrýna eftir lagfæringar.

Þegar ákvörðun um birtingu hefur verið tekin er handrit sent í prófarkalestur og í framhaldi til höfunda til leiðréttingar. Höfundar fá handrit í prófök til lokayfirlestrar fyrir prentun. Leitast er við að ferli ritrýningar handrits frá móttöku og til birtingar sé unnið af fagmennsku og sé skýrt, markvisst og vandað. Búast má við að ferlið taki að meðaltali sex til níu mánuði.

Uppfært í október 2019.

Fyrir hönd ritnefndar: Aðalbjörg Stefanía Helgadóttir, Anna Ólafía Sigurðardóttir, Hafdís Skúladóttir, Helga Ólafs, Hrund Scheving Thorsteinsson, Margrét Hrönn Svavarsdóttir og Þórdís Katrín Þorsteinsdóttir.

Upplýsingar um höfunda ritrýndrar fræðigreinar í Tímariti hjúkrunarfræðinga

(Sýnishorn, eyðublaðið er á vef tímaritsins)

Fyllist út af aðalábyrgðarmanni handrits

Titill handrits: _____

Nafn fyrsta höfundar: _____

Aðalábyrgðarmaður handrits: _____

Sími: _____ Netfang: _____

Heimilisfang: _____

Menntun: _____

Starfstíll: _____

Stofnun: _____

Lykilorð, 3–5 talsins/Keywords (MeSH, medical subject headings, <http://www.nlm.nih.gov/mesh/>)

Framlag fyrsta höfundar til handrits/verks

- þátttaka í gerð rannsóknaráætlunar og undirbúningi rannsóknar
- gagnasöfnun
- úrvinnsla gagna, túlkun og tölfræðiúrvinnsla (ef við á)
- ritun handrits
- yfirllestur og athugasemdir við handrit greinar
- handleiðsla/leiðbeining
- annað, tilgreinið: _____

Meðhöfundar og framlag þeirra (fylla þarf í þennan lista fyrir hvern meðhöfund)

Nafn meðhöfundar:

Nafn meðhöfundar:

Framlag:

- rannsóknaráætlun og undirbúningur rannsóknar
- gagnasöfnun
- úrvinnsla gagna, túlkun og tölfræðiúrvinnsla (ef við á)
- ritun handrits
- yfirllestur og athugasemdir við handrit greinar
- handleiðsla/leiðbeining
- annað, tilgreinið: _____

Framlag:

- rannsóknaráætlun og undirbúningur rannsóknar
- gagnasöfnun
- úrvinnsla gagna, túlkun og tölfræðiúrvinnsla (ef við á)
- ritun handrits
- yfirllestur og athugasemdir við handrit greinar
- handleiðsla/leiðbeining
- annað, tilgreinið: _____

Hagsmunaárekstrar

Gera skal grein fyrir hagsmunatengslum sem gætu haft áhrif á rannsóknina (t.d. framkvæmd eða túlkun rannsóknarniðurstaðna eða fjárhagsleg tengsl, s.s. styrkveitingar eða laun frá fyrirtækjum og fleiri aðilum) eða önnur hagsmunatengsl. Tilgreina skal ef um engin hagsmunatengsl er að ræða.

Með því að senda þetta eyðublað rafrænt með handriti staðfesti ég að handritið er unnið af ofangreindum höfundum og hefur ekki birst á prenti annars staðar.